Sensorveiledning – hjemmeeksamen for KULH2004 Ting – Kulturhistoriske perspektiver på materialitet våren 2026 - hovedeksamen

Emneansvarlig: Anne-Sofie Hjemdahl
Foreleser: Anne-Sofie Hjemdahl og Siv Ringdal

Oppgaveformulering:

Velg en gjenstand som du mener egner seg for teoretisk analyse og diskuter denne ved hjelp av fagbegreper og minst to materialitetsteorier fra pensum.
Alle gjenstander kan sies å inngå i ulike former for relasjoner, ofte omtalt som relasjonell materialitet. Hvilke relasjoner vil du trekke fram som viktige for å forme forståelsen av denne gjenstanden? Hva bidrar de valgte materialitetsteoriene til å fremheve og hva skyves i bakgrunnen?

Det er positivt om du også kan trekke på noe av det som ble diskutert under museumsekskursjonene i din diskusjon.

Besvarelsen skal leveres med kildehenvisninger og litteraturliste ført i APA.

Eksamens varighet: 18.05.2026 kl. 11:00 – 21.05.2026, kl. 11:00 (3 dagers hjemmeeksamen).

Informasjon til studentene i Inspera i tillegg til oppgavetekst

Du skal svare på oppgaven i prøven. Besvarelsen skal være ca. 6–8 sider. En normalside regnes som ca. 2300 tegn uten mellomrom per side, inkludert referanser. Litteraturliste er ikke medregnet i sideantallet. Bruk Times New Roman, 12. pkt, halvannen linjeavstand.

For mer info se emnebeskrivelse:
https://www.uio.no/studier/emner/hf/ikos/KULH2004/
Her finnes også litteraturlisten for emnet.

Undervisning i relasjon til eksamensoppgaven

Undervisningen var sentrert rundt ulike kulturhistoriske temaer (naturkultur, teknologi, kropp, migrasjon, drakt, tid og rom og jord) og ulike teoretiske perspektiver som kan brukes for å forstå og undersøke materialitet. Eksempelvis Aktør-nettverksteori, relasjonell materialitet, gjenstandsbiografi og semiotiske perspektiv. Studentene har også fått innsikt i det mer enn-menneskelige perspektivet som knyttes til posthumanistiske teorier og kunnskapstradisjoner som knytter seg til å se gjenstander som historiske kilder. Ulike gjenstander har stått sentralt i forelesning med fokus på hvilke spørsmål som kan stilles til gjenstandene og hvilke teoretiske perspektiver som kan bidra inn i undersøkelser og skape forståelse av materialitet. Dette har også vært sentrale aspekter ved seminarer på Norsk Teknisk Museum med fokus på forsknings- og utstillingsarbeid på teknologiens materialitet og Norsk Folkemuseum med fokus på forsknings- og utstillingsarbeid på drakt og drakthistorie. Dette var også sentralt i emnets kvalifiseringsoppgave.

I emnets kvalifiseringsoppgave ble studentene inndelt i grupper på 5-6 personer og de fikk tildelt en enkelt gjenstand som skulle være utgangspunktet for en muntlig presentasjon (på 7 Power Point-slides), hvor de skulle besvare følgende spørsmål:

1. Hva kan dere finne ut av om gjenstanden og hva er det ikke mulig å få kunnskap om? Ta i bruk ulike kilder, f. eks: digitaltmuseum.no, Bokhylla.no, Digitalarkivet.no. Kildene skal spesifiseres.
2. Diskuter hva slags tematikk som gjenstanden kan belyse?
3. Hvordan kan gjenstanden teoretiseres med utgangspunkt i minimum to pensumtekster?

Gruppen velger selv aktuelt pensum.

Eksamensoppgavens tematikk er derfor basert på en arbeidsmetodikk studentene har jobbet med gjennom hele semesteret.

Sensorveiledning

Emnet har hjemmeeksamen som eksamensform hvor oppgaven gir studentene utfordringen med å finne **en gjenstand** de mener egner seg til teoretisk analyse og som de ønsker å diskutere og utforske med utgangspunkt i emnets pensumlitteratur. Pensumtekstene skal kunne brukes for å gi metodiske og teoretiske innganger til å forstå den utvalgte gjenstanden.

I eksamensoppgaven skal studentene vise at de har forstått at enhver gjenstand kan være en kulturhistorisk størrelse og kan undersøkes gjennom kulturhistoriske perspektiver. Utfordringen ligger i å «se forbi» det hverdagslige i et av sine egne gjenstander og løfte frem en teoretisk og intellektuell analyse ved å nærlese gjenstanden.

I en hjemmeeksamen skal studentene vise at de har evne til å skrive en akademisk tekst ved å formulere en problemformulering/ forskningsspørsmål, velge ut og beskrive en valgt gjenstand, avgrense problemformuleringen og identifisere relevant litteratur fra pensum til bruk i analysen, samt presentere ulike teoretiske perspektiver som kan benyttes til å forme forståelsen av den valgte gjenstanden og hvordan.

Det er ikke et krav at studentene skal finne frem til egen litteratur. **Det er mulig å gi beste karakter ved å bruke pensumlitteraturen.** Som spesifisert i oppgaveteksten er det positivt om de klarer å trekke på noe av det som ble diskutert, vist frem eller undersøkt på museumsekskursjonene. Da må det komme tydelig frem at perspektivet/ argumentet/ erfaringen er hentet fra den spesifikke ekskursjonen.

En god eksamensbesvarelse (C til A) skal gjennom teksten vise at sentrale begreper og teorier er forstått, og teoriene skal appliseres på en valgt gjenstand. Problemformuleringen skal avledes fra gjenstanden og være spisset og konkretisert.

Det skal komme tydelig frem hvilke pensumtekster studentene har valgt, og en god besvarelse skal inkludere en redegjørelse for hvorfor de utvalgte tekstene er relevant for deres analyse. I en god eksamensbesvarelse (C til A) må flere enn ett perspektiv aktiveres.

For å få en av de to beste karakterene (B og A) må studentene vise en meget god kjennskap til emnets pensum og aktivere dette i redegjørelse, diskusjon og analyse. Oppgaven må være en svært selvstendig analyse og strukturen på oppgaven må være svært god.

For å få den beste karakteren (A) så må studenten – i tillegg til det nevnte over – vise at hen evner å koble gjenstanden og analysen sin opp til faghistoriens utvikling. I oppgaver som vurderes til A må det stilles metaspørsmål av historiografisk art som viser et høyt refleksjonsnivå om fagfeltets utvikling, muligheter og begrensninger.

Følgende veiledning er brukt for karaktersettingen i emnet:

	Oppfyller ikke forventningene	Oppfyller noen eller de fleste av forventningene	Oppfyller forventningene
Beskrivelse og analyse av gjenstanden	F eller E	D eller C	B eller A
	Studenten viser manglende forståelse for hva en beskrivelse eller analyse av en gjenstand er.	Besvarelsen inneholder en habil beskrivelse/analyse av gjenstanden og viser dermed at studenten kan reflektere om den kulturelle betydningen til en hverdagsgjenstand. Enkeltelementer identifiseres og trekkes frem, men andre relevante aspekter av gjenstander kan mangle fra analysen. Kulturhistoriske fagbegreper brukes riktig til en viss grad.	Besvarelsen inneholder en god beskrivelse og analyse av gjenstanden med blikk både for detalj og helhet. Studenten kan reflektere kritisk rundt teoretiske perspektiver og bruker kulturhistoriske begreper godt.
Kontekstua-lisering og drøfting	F eller E	D eller C	B eller A
	Studenten viser manglende forståelse for kontekstualisering, drøfting og applisering av teoretiske	Besvarelsen inneholder en habil forståelse for kontekstualisering, drøfting og applisering av teoretiske perspektiver og viser dermed at studenten kan	Besvarelsen inneholder god kontekstualisering, drøfting og applisering av teoretiske perspektiver. Besvarelsen er fokusert, teorien knyttes tydelig opp mot

	perspektiver. Studenten mangler forståelse av kulturhistoriske begreper.	reflektere rundt det utvalgte gjenstanders produksjonsmessige, teknologiske, økonomiske, kulturelle og/eller samfunnsmessige kontekst. Imidlertid kan kontekstualiseringen ha noen mangler, som f.eks. kan den være noe ufokusert, eller så kan det være at kontekstens betydning for gjenstanden ikke kommer tydelig nok frem.	gjenstanden og gir en dypere forståelse av dette. Studenten kan reflektere kritisk rundt gjenstandens produksjonsmessige, teknologiske, økonomiske, kulturelle, og/eller samfunnsmessige kontekst.
Referanser til pensum	F eller E	D eller C	B eller A
	Kandidaten refererer til pensumlitteratur i svært liten grad.	D: Kandidaten refererer til relevant pensumlitteratur på en tilfredsstillende måte, men har en del mangler. Viser akseptabel oversikt over pensum. C: Kandidaten refererer til relevant pensumlitteratur på en tilfredsstillende måte. Viser akseptabel oversikt over pensum.	Kandidaten refererer til relevant pensumlitteratur på en god måte. Viser bred forståelse av pensum.
Struktur	F eller E	D eller C	B eller A
	Besvarelsen fremstår ustrukturert. Introduksjon og konklusjon kan være mangelfulle eller manglende.	Besvarelsen følger en forståelig struktur. Den har en fungerende introduksjon og konklusjon. Imidlertid kan den ha noen mangler, som f.eks. en «rød tråd» som binder de ulike delene sammen.	Besvarelsen er velstrukturert med en effektiv introduksjon, konklusjon og tydelig «rød tråd».
Språk	F eller E	D eller C	B eller A
	Besvarelsen er skrevet med et utydelig språk. Det kan være vanskelig å forstå hva som menes.	D: Teksten har språkmessige mangler, språket flyter ikke godt, og noen setninger er vanskelige å forstå meningen til	Besvarelsen er skrevet med et godt og tydelig språk. Relevante fagbegrep brukes på en overbevisende måte.

		C: Besvarelsen er skrevet med et tydelig språk. Teksten kommuniserer på en lettfattelig måte.	
Kilde-henvisninger	F eller E	D	C, B eller A
	Besvarelsen inneholder ikke kildehenvisninger	Besvarelsens kildehenvisninger er feilaktig utført eller på annet vis mangelfulle.	Besvarelsens kildehenvisninger er korrekt utført i henhold til referansestilen.